

Преглед на стопанската политика

Седмичник

© ИПИ http://www.ime.bg/pr_bg

В броя ще прочетете:

Изпълнението на бюджета през 2006 г

Какво следва от промяната в конституцията

Държавният дълг трябва да продължи да се намалява, а не увеличава

В борба със строителните разрешителни. Случаят на Латвия

За първи път от години се закрива държавна агенция

Обременени от Брюксел или от Обединеното кралство? Подобряване на изпълнението на директивите на ЕС.

Институт за пазарна икономика е носител на Templeton Freedom Award за 2006 година.

Изпълнението на бюджета през 2006 г.

Димитър Чобанов

През седмицата бяха публикувани предварителните данни за изпълнението на консолидирания бюджет за 2006 г. Ако се вземе предвид практиката досега, тези данни би трябвало да са достатъчно близки до окончателните и позволяват анализ на ситуацията през миналата година.

Приходите в консолидирания бюджет надхвърлят 20 млрд. лв., което означава нарастване с 2.04 млрд. лв. спрямо 2005 г. Следователно се потвърждават прогнозите на ИПИ още от началото на годината за значително преизпълнение на заложените в бюджета приходи. Според плана при приемането на Бюджет 2006 приходите в него трябваше да бъдат 18.258 млн. лв. – тоест преизпълнението е с 1765.4 млн. лв. или почти 9.7%. Този факт потвърждава тезата, че при съставянето на бюджета се използва твърде

консервативен подход, който води до подценяване на приходната част. Разбира се, трябва да се спомене, че някои фактори – например цените на петрола – въздействаха в посока нарастване на приходите с по-голяма скорост, но все пак значителното преизпълнение вече се превърна в практика, за да бъде отдадено само на непредвидими обстоятелства.

Преизпълнението при отделните данъци се различава значително, като изглежда размерът му няма пряка връзка с изменението на данъчните ставки през 2006 г. При корпоративните данъци преизпълнението е с 23.3%, въпреки че не бяха предприети съществени изменения. Аналогична е ситуацията при данъка върху доходите на физическите лица, където преизпълнението е с 27.4%. Основните опасения при съставянето на бюджета бяха свързани с понижението на пенсионните осигуровки с 6 процентни пункта и нарастването на дела на втория стълб с 1 пункт. Все пак това не доведе до сътресения в системата, а резултатите показват, че и тук има

преизпълнение на приходите. При заложили данъчни приходи на социалните фондове с изключение на НЗОК от 3043.2 млн. лв. са реализирани 3276.9 млн. лв. или изпълнението е 107.7%, докато при здравните осигуровки, чиято ставка не беше променена, изпълнението е 99.5%. Освен това общите приходи от осигуровките се понижават в значително по-малка степен от очакванията в бюджета.

Като цяло изпълнението на данъчните приходи е с 8.5% над предвиденото, а нарастването спрямо 2005 г. е с 18.6% или 1823.5 млн. лв. Това означава, че данъчното бреме се е повишило спрямо създадения доход в икономиката (очаквано номинално нарастване с около 14.4%), с което се продължава тенденцията от последните няколко години. Все пак равнището на общите приходи и помощи се повишава с 11.3%, тоест нараства по-бавно от brutния вътрешен продукт, което означава, че по-нисък процент от новосъздадения доход се преразпределя от държавата спрямо 2005 г.

Аналогична е ситуацията и с бюджетните разходи – техният растеж през 2006 г. е в размер на 7.5%, като също се наблюдава преизпълнение спрямо предвиденото. Заложените разходи в бюджет 2006 бяха в размер на 18258 млн. лв., докато действително извършените са 18267.4 млн. лв. Разликата не изглежда голяма (0.05%), но трябва да се има предвид, че беше възможно част от средствата изобщо да не бъдат похарчени. През 2006 г. изразходването на средствата не беше равномерно, като стремежът за постигане на голям излишък в бюджета доведе до отлагане на някои разходи в края на годината. Заедно с това някои нереструктурирани системи като здравеопазването натрупаха дългове, които в крайна сметка бяха покрити от държавния бюджет. Други традиционни получатели на средства в края на годината са общините, както и някои бюджетни предприятия. Като съществен разход също така се очертават и коледните добавки към заплатите на бюджетните служители, които не се ограничават само с 13 заплата. Резултатът от тези разходи е, че през месец декември бяха похарчени както всички реализирани приходи от 2004.3 млн. лв., така и допълнителни 757.8 млн. лв. (разликата между излишъка в края на ноември и този в края на декември).

Следователно общият размер на държавните разходи само през декември е 2.76 млрд. лв. (почти 5.8% от БВП за годината). Ефектът от това е временно нарастване на търсенето и на потреблението, по-висок дефицит по текущата сметка и покачване на цените на някои стоки – тоест той до голяма степен противоречи на целите на фискалната политика през годината.

Самите цели – реализирането на голям по размер излишък (почти 3.7% от БВП), за да се ограничи дефицитът по текущата сметка вероятно имат противоположен ефект – те ограничават частните спестявания като отнемат повече ресурси отколкото са необходими за публичния сектор. Тези 1756 млн. лв. (и поне още 400 млн. лв. изразходени набързо през декември) можеха да се използват вместо това са пълната отмяна на данъка върху доходите и въвеждането на нулева ставка при данъка върху печалбата, или намаление наполовина на осигурителната тежест, което би имало силен действително позитивен ефект за икономиката като цяло. Потвърждение за това е развитието на трудовия пазар при намалението на осигуровките с едва 6 процентни пункта през 2006 г., което се съпровожда с нарастване на официалната заетост и доходи.

Разбира се значителното намаление на данъците не е единствено решение за всички проблеми в държавата, но то значително би улеснило и гражданите, и бизнеса при тяхната работа. Все още държавата не изпълнява достатъчно добре част от своите функции като защита на правото на собственост и справедливо правораздаване, както и прекомерно регулира някои дейности, което създава големи квази-данъчни разходи за хората. Намалението на данъците означава разширяване на свободата да разполагаш с плодотворе на труда и предприемчивостта си и повишава стимулите за това. В дългосрочен аспект това води до по-бърз стопански растеж и по-високи доходи. След като беше изпълнена основната цел на правителството за членство на страната в Европейския съюз, трябва да се обърне повече внимание и на истинската цел – как българите да забогатееят по-бързо и да живеят по-добре.

Какво следва от промяната в конституцията

Светла Костадинова

Днес Народното събрание прие с голямо мнозинство от присъстващите поправките в конституцията. Една от тях е свързана с възможността общините да определят размера на местните данъци и такси. По-конкретно, една от промените дава правомощия на общините да могат да решават какви да са размерите на местните данъци. В момента те са следните:

- данък върху недвижимите имоти;
- данък върху наследствата;
- данък върху даренията;
- данък при възмездно придобиване на имущество;
- данък върху превозните средства;

Изброените данъци се определят със закон от Народното събрание. Приходите от тях не са значителни, въпреки нарастването на цените на имотите в определени места. Следващата стъпка, произтичаща от тази промяна, е изготвянето на закон (или поправката на съществуващ) в срок от 6 месеца, считано от днес, който да разпише тази промяна по-подробно.

Какви са вариантите:

- Може да се определят минимални и максимални ставки по различните данъци - те ще се определят по усмотрение на Министерство на финансите и не е сигурно какъв подход ще бъде избран. Ако разликата между

тях е минимална, то едва ли ще има голям ефект върху конкуренцията между общините. Този вариант за сега е най-вероятен, имайки предвид ненужната предпазливост и недоверие към общинските власти. Подходът на правителството е много консервативен и има голяма вероятност да сме свидетели на подобно решение.

- Има вариант да се определи само максимална ставка на данъците – това е приемливо първоначално решение, което обаче трябва да бъде временно, с тенденция за премахване на ограничението.
- Възможно е и да се постави единствено минимална ставка за местните данъци, което на практика ще опорочи цялата идея за прехвърляне на повече правомощия на общините. Това на практика ще означава, че тези общински съвети, които са убедени, че ниските данъци привличат бизнеса и гражданите, няма да имат възможност да управляват местната икономика. Надяваме се, че този вариант няма да надделее при обсъждането на промените.

В допълнение трябва да посочим и пропуснатата възможност за реална промяна на ситуацията, а именно, добавяне в списъка на местните данъци и на някой от републиканските данъци – данък печалба или данък върху личните доходи. Ако приходите от тях остават в съответната община, тя ще има значително повече приходи от момента и ще може да провежда активна политика за да увеличи тези приходи.

Държавният дълг трябва да продължи да се намалява, а не увеличава

Велико Димитров

За последните седем-осем години дълговете на държавата бяха редуцирани от около 90% от БВП през 1999г. до към 25-26% днес.

Резултатите не закъсняха – всички големи агенции повишиха кредитния рейтинг на страната до инвестиционен, доверието в икономиката нарасна и преките чуждестранни

инвестиции се увеличиха значително. От друга страна, възможностите за външно финансиране на частния сектор и сключването на кредитни споразумения от държавния се подобриха предвид пряката връзка на цената на кредита с оценката за кредитния рейтинг. Т.е. ако се изключат пропуснатите възможности за по-бързо погасяване на дълга, тенденцията от последните години е много положителна.

Конкретните номинални стойности в началото и края на периода са, както следва:

Таблица 1 – Държавен и държавно гарантиран дълг (в хил. лв.)

	Края на 1999 г.	Края на 2006 г.	Промяна
Вътрешен	2 963 300	2 955 809	- 0,25%
Външен	17 658 305	9 170 300	- 48,1%
Общо	20 521 605	12 126 109	- 40,9%

Източник: МФ, изчисления на автора

Въпреки, че дългът на държавата е значително по-нисък, отколкото в края на 90-те, той все още представлява значително бреме – на всеки работещ и плащач данъци средно се падат по около 4 000 лв. Ако темповете на редукция на външния и вътрешния дълг се запазят, може да се очаква, че към 2015 г. българите ще са изплатили всички наследени пасиви.

Освен, че съществуващият към момента държавен дълг трябва да бъде изплатен, колкото се може по скоро, много важно е да не се поема нов. Разходите по вътрешния дълг през 2006 г. (изплатени лихви и отстъпки) възлизат на над 147 млн. лв., по външния (без изплащането по главници) на над 521 млн. лв. или общо 668 милиона лева са средствата единствено за поддържане на поетите задължения. Дори и да се изкупи предсрочно дълг, то текущата му цена в някаква степен отчита и неосъществените лихвени плащания към кредитодателя. Правилото е валидно и за всеки нов заем, който бъде поет и което е още една причина това да не се случва.

Бъдещите планове на правителството обаче изглежда са малко по-различни.

Вътрешен дълг:

През 2007 и по-следващите години Министерство на финансите (МФ) ще продължи да емитира ДЦК на вътрешния пазар. По-големи обеми и по-дългосрочни. Обясненията са, че от една страна това отговаря на тенденциите в провеждането на фискална политика в ЕС, а от друга ще ребалансира отношението външен/вътрешен дълг (отношението може със същия успех да се промени и ако се изплати предсрочно външен дълг). За 2007 г. е предвидено брутна емисия на вътрешен държавен дълг да достигне 700 млн. лв.

Външен дълг:

Очаква се да нарасне през 2007 г. като следствие от усвояването на вече договорени държавни и държавно гарантирани заеми:

Таблица 2 – Списък на държавните инвестиционни заеми по външни кредитни споразумения за 2007 г.

Банка кредитор	Кредитополучател	Размер на заема млн. евро
Международна банка за възстановяване и развитие (МБВР)	Министерство на финансите (МФ)	90,0
МБВР	Министерство на регионалното развитие и благоустройство	88,28
МБВР	Министерство на труда и социалната политика (МТСП)	40
МБВР	МТСП	15
Европейска инвестиционна банка (ЕИБ)	Министерство на транспорта	70
ЕИБ	Министерство на околната среда и водите	12,16
ЕИБ	МФ	380
ЕБВР и други банки (държавна гаранция)	Фонд за подкрепа на местните органи на управление	78,23
ОБЩО		773,67

Източник: Закон за държавния бюджет за 2007 г.

Почти 40 % от външния дълг е с плаващи лихви. Ако тенденцията към покачване на лихвите от последната година се запази, то над 1/3 от дълга ще се оскъпява пропорционално.

Както се вижда, много е вероятно 2007 г. да се окаже първата от много години насам, когато ще се поемат повече задължения, отколкото ще бъдат изплатени. Тъй като свободен ресурс за предсрочно изплащане или обезпечаване на държавни разходи* в момента има, явно политическата воля не е достатъчна.

* Акумулацията на фискален резерв в края на 2006 г. е 5,8 млрд. лв. Законово установеният минимален размер на фискалния резерв за 2007 г. трябва да бъде 3,6 млрд. лв. или 2,2 млрд. лв. могат спокойно да бъдат използвани за предсрочно погасяване на външни или вътрешни държавни задължения

В борба със строителните разрешителни. Случаят на Латвия

Методи В. Методиев

В редица страни по света процесът на издаване на строителни разрешителни е изключително сложен. Огромни са усилията които всеки един предприемач трябва да отдели за коректното изпълнение на всички видове законодателните изисквания, като: наличието на десетки видове разрешителни, лицензи, планове, удостоверения и т.н. Окомплектоването на цялата тази необходима документация предполага едно продължително работно взаимоотношение с огромен брой държавни органи, в лицето на агенции, министерства и много други институции.

В редица международни изследвания, свързани с корупцията като цяло или по-специално корупцията свързана със издаването на строителни разрешителни стигат до едни и същи крайни изводи по отношение на причините за съществуване и развитие на корупционни практики.

Предлагаме на вашето внимание основните моменти в изследване озаглавено „Корупцията в процеса на издаване на строителни разрешителни”¹, направено от латвийския „Център за публична политика - Провидус” през месец юни 2003 година.

Избрахме да ви представим това изследване поради простия факт, че подобно на Латвия и България е изправена почти пред същите проблеми в процеса на издаване на строителни разрешителни.

В следващите редове съвсем схематично ще ви запознаем каква е била ситуация в Латвия, а накрая ще ви представим основните препоръки от изследването, които вярваме, че като значение и насока биха могли спокойно да се имплементират в съществуващата практика при издаване на строителни разрешителни в България.

Каква е ситуацията

В Латвия съществува специфичен регулаторен механизъм който, от една страна се състои от законовата основа (*закон за строителството*), а от друга от т.н. институционална среда (*главен строителен регулационен орган и местен регулационен орган*) която се занимава, както със следенето за спазване на предвидените от закона общи изисквания, така и с тълкуването и решаването на отделните казуси възникващи в процеса на издаване на строителни разрешителни. Според закона местното управление има за задача да сформира строителен съвет, който да бъде отговорен за издаването на строителните разрешителни и наблюдението за точното спазване на специфичните изисквания упоменати в закона за строителството.

В изследването на латвийския център за публична администрация се отбелязват няколко насоки, които се явяват основа за наличието на затруднения при изпълнението на законовите изисквания, а от там и проводник на корупционни практики.

Както в България, така и в Латвия **законодателството** е доста объркано, в някои случаи неточно, непълно и противоречиво. Основните проблеми описани в изследването са от една страна с припокриването на част от разпоредбите по прилагането на закона от двата регулационни органа, а от друга страна в отделни случаи и с противоречащи си една на друга разпоредби издадени от същите тези органи. В следващите редове ви предлагаме няколко примера, които ще послужат за доказателство за съществуващия хаос в практическото прилагане на законодателството и съпътстващите го разпоредби.

- В закона за строителството изрично се казва, че строителните разрешителни се издават от местните регулационни органи спазвайки разпоредбите от главния регулационен орган. В редица случаи, взетите решения от местните регулационни органи в следствие се отхвърлят от главния регулационен

¹ Целият доклад можете да видите на адрес: <http://www.providus.lv/public/26908.html>

орган. Един от основните проблеми е, че в закона за строителството не са описани ясно и точно правомощията и отговорностите, както на главния регулационен орган, така и на местния;

- законът за строителството дава огромна свобода на тълкуване от страна на местните регулационни органи. Тоест в повечето случаи отделните казуси не се решават на базата на точни и ясно разписани в закона параметри, а по-често според личните виждания на чиновниците от местния регулационен орган;
- законът не упоменава изрично какъв тип строителни проекти изискват строително разрешително. Ето защо на практика решението за кои проекти са необходими строителни разрешителни и за кои не е изцяло във властта на местните регулационен орган;
- законът дава възможност на местното самоуправление да добавя свой собствени разпоредби, които в доста случаи са противоречащи, както на основния закон за строителството, така и на разпоредбите на главния регулационен орган. Например местния регулационен орган в Рига издава специален списък в които изрично са отбелязани случаите в които се изискват строителни разрешителни. Но той освен , че е само малка част от упоменатите случаи в които се изискват строителни разрешителни според главния регулационен орган, то също тъй в него се съдържат случаи в които според главния регулационен орган не се изисква специално разрешително (а в местния се изисква);
- латвийското законодателство определя различни ситуации в които е наложително наличието на т.н. публично изслушване. При постъпване в местния регулационен орган на молба за започване на процедура по издаване на строително разрешително, то от своя страна веднага трябва да уведоми предприемача, че е необходимо да премине през фазата на публично изслушване и в следствие да получи публично одобрение за проекта. До тук ситуацията изглежда

напълно ясна. Затруднението идва от там, че публичното изслушване трябва да се състои след като предприемача е направил предварителен план за строеж, който трябва да отговаря на всички предварително зададени технически изисквания на местния регулационен орган. От друга страна парадоксалното, е че спазвайки разпоредбите на националния регулационен орган гореспоменатите технически изисквания могат да бъдат изпълнени само при наличието на т.н. публично одобрение, тоест процеса се завърта в един омагьосан кръг.

- Проблемите продължават и в следващите стъпки по пътя на издаване на строително разрешително. Целият процес включва 25 стъпки. Получаването на строителното разрешително е стъпка номер 18. Според закона към 2000 год. всички строителни предприемачи е трябвало да получат различни видове разрешения от правителствени институции, общини и частни агенции. През месец май 2000 год. законодателната основа претърпява промени. Една от насоките им е премахването на задължителното условие за получаване от различните видове държавни институции на т.н. технически разрешителни (ВиК, Електроразпределение, Топлофикация и др.). Тези промени са направени с единствената цел да улеснят процеса на издаване на разрешителни. Но в същото време те изискват по-висока компетенция и отговорност от архитектите и предприемачите. Главният архитект на даден строеж трябва да гарантира със своя подпис, че всички изисквания на закона спазени, тоест архитекта поема отговорността, че проекта напълно съответства с изискуемите от закона технически изисквания. Въпреки законово право на предприемача да не взема т.н. технически разрешения това на практика не се случва. Изкарването на всички видове технически разрешения отнема между 40-60 и то в най-добрия случай. Въпросът е защо предприемачи и архитекти си усложняват живата излишно? Изследването показва, че

съществуват три основни причини за това: 1) въпреки, че не се изисква от закона, агенциите издаващи различните видове технически разрешителни имат право по свое усмотрение да изискват такива 2) някои местни регулационни органи „изрично препоръчват” изкарването на такива разрешителни 3) в доста от случаите самите предприемачи искат да се презастраховат от евентуални внезапни проверки и последващи затруднения в процеса на работа.

- Друг основен проблем с практическото прилагане на законодателството в областта на строителните разрешителни е бързото и ефективно решаване на възникващите казуси в съда, тоест наличието на работеща съдебна система. От една страна тя е много тровава, а от друга при наличието на гореспоменатите объркани и не доизяснени от законодателя правила и правомощия на регулационните органи присъждането от съда на решение по даден казус е доста сложен процес.

Съвсем схематично ви описахме една малка „представителна извадка” от проблемите разглеждани в изследване на латвийския център по публична политика – Провидус.

Такъв род проблеми предизвикани от несъответствия и разминавания в практическото прилагане на правилата несъмнено се отразява негативно върху бизнесът (предизвиква несигурност и объркване в инвеститорите) в лицето на строителните предприемачи.

Несъмнено така действащата практика се превръща в логичен проводник на корупция покриваща целия периметър на процеса на издаване на строителни разрешителни поради факта, че логичната реакция на бизнесът е да се опита да избегне създалата се ситуация на несигурност използвайки корупционни схеми.

Някои предложения за решаване на проблемите

Изследването направено от Провидус завършва с няколко общи препоръки, които същевременно биха могли много точно да се отнесат и към съвременната българска действителност:

- На първо място трябва да се направят съществени изменения в законовата база, а от там и да се преразгледа необходимостта от съществуване (или поне да се отделят ясно функциите и правомощията) на националния и местния регулационен орган;
- Създаване на апелативен съвет или друга форма на специализиран орган в който ще участват както представители на властта, така и представители на бизнеса. Задачата на този орган трябва да бъде във възможно най-кратки срокове да решава специфични казуси в областта на проблемите възникващи при практическото прилагане на строителното законодателство. Взимайки в предвид тези изисквания този новосформиран орган трябва да отговаря на следните критерии: 1) трябва да се ползва с доверието на държавата и на бизнеса 2) трябва да бъде независим 3) трябва да може да решава ефективно специфичните казуси възникващи в бранша 4) да взема решения в кратък период от време 5) решенията му трябва да бъдат със задължаващ характер;
- По-голяма прозрачност при работата на националните и местните регулационни органи (при условие че съществуват);
- Внедряването на система за отчитане, от една страна на ефективността на работа на местните и националния регулационен орган, а от друга и въвеждане на регулационна система за отчитане на „задоволеността на клиента”.

За първи път от години се закрива държавна агенция

Светла Костадинова

Тази седмица станахме свидетели на изненадващо събитие. С 95 гласа в Народното

събрание депутатите подкрепиха на първо четене законопроект за закриване на Агенцията за чуждестранна помощ от 1 март 2007 г.

Защо е изненадващо?

- 1) В България има множество агенции, за които не се знае какъв е реалният ефект от дейността им. Те се отчитат формално в края на годината и с изключение на Сметната палата, която обаче не може постоянно да следи за дейността им, никой друг не може да каже какво се случва с тях. Ако потърсите Интернет страница на въпросната агенция, няма да намерите такава, да не говорим за отчети за дейността. В закона, с който се създава Агенцията, се предвижда тя да публикува данни в Държавен вестник, да се отчита ежегодно пред Народното събрание и ежемесечно да информира президента за своята дейност. На нито едно от посочените места няма информация, което още повече затвърждава пълната непрозрачност на работата ѝ.
- 2) В България, когато работата на определена агенция или въобще

държавна структура намалее или не е ефективна, тя никога не се закрива, а се обединява с друга или ѝ се намира работа. Това, от своя страна, означава, че всички служители, които работят в нея, продължават да са част от чиновниците, които получават заплатите си от нашите данъци. Колкото и да твърди министърът на държавната администрация, че броят ѝ намалява, статистиката показва друго.

- 3) В България все ще се намери някой, който да има интерес от запазването на западаща или неефективна структура – учудваме се как това не се е случило и сега. Или просто още не сме наясно за някоя скрита изгода от прехвърлянето на дейността по разпределяне на предоставяната на българската държава чуждестранна помощ на БЧК.

Казано с други думи, добре е, че Агенцията за чуждестранна помощ се закрива и дано процесът на преразглеждане и оценка на смисъла от съществуването на множеството държавни структури се ускори. Макар, че се съмняваме.

Обременени от Брюксел или от Обединеното кралство?

Подобряване на изпълнението на директивите на ЕС

Сара Шефър и Едуард Йънг

В средата на август миналата година беше публикуван съвместен [доклад](#) на Центъра за външна политика и Федерацията на малкия бизнес, който считаме за важно да резюмираме. Федерацията е най-голямата бизнес организация във Великобритания с повече от 195 000 членове. След проведено проучване, което показва, че регулаторната тежест в последните 2 години е нараснала повече от 2 пъти, федерацията поръчва обобщеното подолу изследване. Считаме, че изводите и препоръките са идентични за България и е важно да се представят.

Дебатът около добавянето на нови правила в националните законодателства – процес, известен като “усложняване”² – е предмет на разрастваща се полемика. Осем директиви бяха анализирани от Центъра за външна политика³ след като Федерацията на малкия бизнес взе под внимание мнението на своите членове кои регулации са се оказали особено тежки. Направено бе проучване от 1 131 члена на федерацията, съсредоточено в областите където се наблюдава “преизпълнение” (прекомерна намеса). Тези резултати бяха допълнени и от конкретни примери.

Изводи

² Терминът (gold-plating) е свързан с правото на Европейския съюз и се използва предимно в Обединеното кралство. Отнася се до практиката на някои правителства да разширяват условията и сроковете на директивите на ЕС при привеждането в действие чрез местното законодателство.

³ Центърът за външна политика (The Foreign Policy Centre) е водещ европейски „мозъчен тръст”, създаден под патронажа на министър-председателя Тони Блеър за развитие на концепцията за справедлив и основан на система от правила световен ред.

- Няма място за съмнение, че са налице **случаяи където английското правителство е разширило обхвата на оригиналната директива;**
- „Усложняването” се проявява в различни форми, в т.ч. разширяване обхвата на директивите на ЕС, включвайки допълнителни
- законодателни текстове; разширяване обхвата на директивите на ЕС за покриване на допълнителни изисквания и въвеждането на цели и крайни срокове;
- Заедно с това съществува и опасност от престараване от друг вид, когато органите на правовия ред налагат твърди критерии за контрол, които обаче не са насочени към тези бизнеси, представляващи най-голям риск;
- Значителна част от бизнеса се оплаква, че **регулациите са увеличили значително разходите;**
- **Много бизнеси са били възпирани да разширят дейностите си и да наемат допълнителен персонал,** поради негативния ефект от регулациите;
- В редица случаи проблемът е по-скоро в **досегашната липса на прозрачност, отколкото в тежестта на новите „усложнени” регулации;**
- Не само действителните, но така също и очакваните разходи на регулациите влияе върху конкурентноспособността на бизнеса. Докато само на един от участвалите в изследването представители на бизнеса е била наложена глоба заради неспазване на изискванията за наемане на работници на почасова работа, то близо една четвърт от всички, включени в изследването, са заявили, че регулациите са ги възпрели от наемането на почасов персонал.
- Този орган ще ръководи подобрена оценка на риска, която фокусира средства върху най-релевантните бизнеси;
- Трябва да има ретроспективни оценки на влиянието на регулациите, изследвайки не само очакваните, но и реалните разходи за бизнеса;
- Този орган трябва да бъде включен в законодателния процес на всички нива. Това е възможност за неговите представители да присъстват на законодателните срещи на ниво ЕС и да определят от рано потенциалните проблемни области;
- Членовете на Европейският парламент трябва да играят по-активна роля в надзирането на законодателния процес;
- Ясният и недвусмислен език на нормативно-правните документи трябва да бъде основна задача на законодателите;
- След като се публикува обзорът за прилагане на европейското законодателство⁵, правителството трябва да очертае серия от стъпки за преразглеждане на случаите на престараване в съществуващото законодателство;
- Правителството трябва да обмисли начини за подкрепа на усилията на Германия в опитите ѝ да включи приоритетно в дневния ред на Европейския съюз въпроса за въвеждането на по-добри регулации;

Държавите-членки на ЕС трябва да съблюдават своето споразумение от 2003 г. да публикуват съгласувани или съответстващи списъци, когато преобразуват директивите на ЕС. Както е залегнало в споразумението между Съвета на министрите, Европейската комисия и Европейския парламент от 2003 г., съгласуваните и съответстващи списъци трябва да бъдат задължителни и сведени до знанието на Ев

Препоръки

- Правителството трябва да обсъди създаването на независим централен орган, който да определи размера на потенциалните вреди от всички нови закони;

⁵ Известен е във Великобритания като Davidson Review of the Implementation of EU Legislation.

Институт за пазарна икономика (www.ime.bg)

Красен Станчев, Светла Костадинова, Димитър Чобанов, Адриана Младенова, Велико Димитров, Методи В. Методиев.

© Коментарните материали от Прегледа на стопанската политика са обект на авторско право.
От 1 февруари 2003 г. Институтът за пазарна икономика въведе абонамент за правото да се препечатват коментарни материали от бюлетина, за да покрие частично разходите по издаването му.

За връзка и въпроси: Методи В. Методиев 02/952 62 66, 952 35 03; metodi@ime.bg